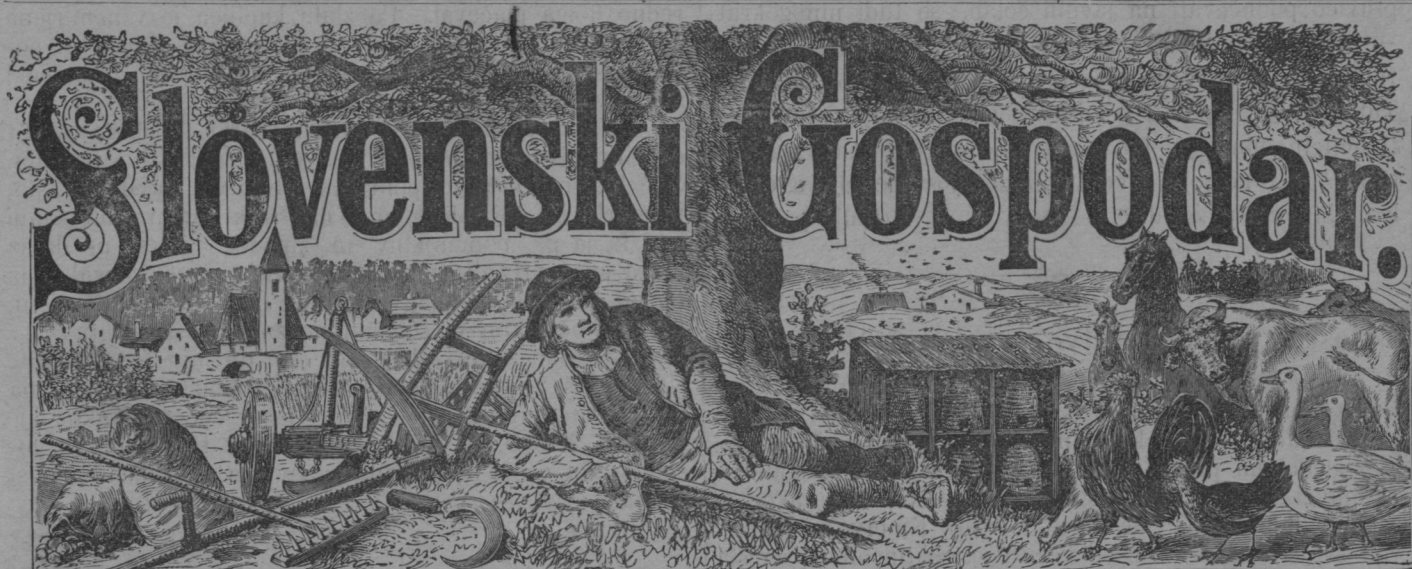

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.
Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.
Za ognanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr.,
dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Šolske razmere.

(Govoril poslanec Fr. Robič v drž. zboru.)

Večkrat se mi je že ponudila priložnost razpravljati o šolskih zadevah, da ni bilo nikakor umestno niti koristno, da se je, ko se je snoval državni zakon o ljudskih šolah, vse, kar je bilo staro in se je že pri mnogih priložnostih kot dobro obneslo, kar tako odstranilo, že radi tega ne, ker to, kar se je prenašlo, ne more porajati zaželenega sadu. Z veseljem priznavam, da se je ljudska šola v zadnjih letih visoko povzdignila; zgradilo se je veliko novih šol, stare pa so se povečale in na boljši podlagi preosnovala. Vendar nam, gospoda moja, nikakor ne sme biti neznano, da kmetško ljudstvo, čeravno je materijelno stanje učiteljstva, posebno v nekaterih deželah, zelo slabo, prav težko nosi bremena, katera mu nalaga šolski državni zakon, — previsoke davke. Da navedem kak zgled, so vsi stroški za šole in za odgojo sploh na Štajarskem znašali leta 1865 le 119.531 gld., leta 1875 že 1.170.333 gld., leta 1885 pa 2.086.810 gld.

Prineski iz deželnega zaklada v prid ljudskih šol pa so znašali: leta 1883 1.698.798 fl., in 1884 1.752.106 fl., 1885 že 1.817.370 fl., 1886 pa 1.846.552 fl.

Iz tega se vidi, da se stroški za šole od leta do leta množijo. Ko so se vtrjevali šolski zakoni, niso se dosti v poštev jemali različni odnosi, razne razmere: šole na deželi in šole v mestu so se prestrojile in merile po jednom in istem kopitu, kar pa je popolnoma neopravičeno; kajti razmere so tukaj druge nego tam; kar tukaj prija, ne prija tam, kar je bilo v mestni šoli uspešno, ne obnese se tudi v vaški. Dalje tudi rad pritegnem, da je didaktična odgoja na Avstrijskem zelo nanapredovala, da učitelji po svoji praktični delavnosti, po svoji metodi celo nič ne zaostajajo za svojimi tovariši na Nemškem. Vendar ne smemo pozabiti, da je šola dandanes le bolj podučevalen zavod, nje vzgojevalni smoter se mora vedno bolj in bolj umikati. Vzrok te

prikazni iščimo v zakonih. Velik nedostatek današnjih šol je, da se na verske razmere ne jemlje nobeden ozir; da je to zelo narobe, podučila nas je skušnja dovolj. Omeniti hočem, kakor je tudi jeden prvih govornikov te visoke zbornice to storil, le odlok nižje-avstrijskega deželnega sveta, da se mora ob začetku predpoldan in ob koncu popoldanskega uka moliti kratka molitvica, in sicer tako, da se je lahko vdeležijo vsi otroci. Omenjam dalje ukaz Dunajskega okrajnega šolskega sveta o križanju. Njega ekselencija, gospod minister za uk in bogočastje je sicer odgovarjaje na interpelacijo konservativnega kluba izjavil, da ne bode nikdar ničesar odobril, kar bi lahko vžalilo verske čute katoliškega prebivalstva, in jaz sem preverjen, da bo gospod minister ostal zvest svoji besedi; vendar dokler so le nekonzfesijske šole, dotlej vedno lahko nastanejo razmere in položaji, ki morejo žaliti versko prepričanje katoliških prebivalcev.

Zelo težko je govoriti o razmerju med učiteljstvom in otroki v verskem oziru, ker se mi je opirati le na malo statističnih podatkov; zatoraj se hočem omejiti le na Dunajske odnose. Statistika Dunajskega mesta nas uči, da je v šolskem letu 1890/91 hodilo v javne ljudske in meščanske šole Dunajske 151.742 otrok, katere je učilo 3018 učiteljev, in sicer 1993 moškega in 1025 ženskega spola. Od otrok je bilo 133.754 katoliške, 2946 protestantske, 14.623 judovske veroizpovedi in 419 drugega verskega prepričanja. Učiteljev pa je bilo 2784 katoliške vere, 79 drugih krščanskih izpovedij, 151 jih je bilo judovske vere, 4 so bili celo brez vere. V šolskem letu 1892/93 je, kakor nam je nedavno dokazal nek Dunajski list, število učencev izdatno poskočilo, istotako tudi število učiteljstva; tako so se n. pr. judovski učenci pomnožili od 14.623 na 14.936, učitelji pa od 151 na 170. Ti štirje brezverski učitelji ostali so nepremenjeni in nepomnoženi.

Učitelji judovske vere, ki imajo, kakor je umevno,

pravico podučevati na javnih šolah, se tudi mnogokrat — in to je tudi dokazal g. poslanec iz Hernalsa — porabijo na šolah, koje obiskujejo le otroci katoliške vere. Tukaj pa je popolnoma upravičeno vprašanje: kako se ti učitelji obnašajo, ko napravljajo otroci znamenje sv. križa? In vendar je pred vsem dolžnost učiteljeva otrokom biti v lep zgled. (Dalje prih.)

Žalostno gospodarstvo v občini Slatinski.

Kar se je že dolgo slutilo, prišlo je na dan: z občinskim denarjem ne bo vse v redu. Naši liberalci so kaj radi delali pod klobukom in niso mogli trpeti, da bi jim kdo gledal na prste. Račune so pregledovali le njihovi »kimavci« ter so gledali brž več na kupico, kakor v račune, le malo na glas časti in vesti. Kmetje so plačevali svoje težko zaslužene krajcarje, Slatinčanje pa niso z njimi poplačali skoraj ničesar. To resnico naj spriča sledeče poročilo o računih kr. šolskega sveta, ki so natančno posneti iz občinskega sejnega zapisnika.

Svetokriška nadžupnija obsega deset občin, katere imajo skupni krajni šolski svet v štirirazrednico pri Sv. Križu. Le štiri občine imajo svoje odbornike v krajnem šolskem svetu, ostalih šest pa ne, kar se ve, da je velika krivica. Vse te občine plačujejo skupno za šolske potrebe, Slatinska kot največa dve tretjini vseh stroškov, ena tretjina pa pripada ostalim deveterim občinam. Leta 1875. se je razširila Svetokriška šola ter se je pozidalo drugo nadstropje. Stroški so znesli 13.413 gold. 85 kr. Ta dolg imajo poravnati vse občine, Slatinska, kakor rečeno, dve tretjini. Na tretjino devetih občin se ne bomo ozirali, nas zanima danes le račun Slatinske občine.

Od leta 1876 se je vsako leto v proračunski občinski seji odločila precejšnja svota za omenjeni šolski dolg. Soštel sem natanko vse proračunske zneske vseh let do lani in glej, cela svota znaša 32.345 gld. 85 kr. Ves ta denar je odločila samo Slatinska občina za krajni šolski svet, da le-ta poravna z njim omenjeni šolski dolg. Stroški za vsakdanje šolske potrebe, n. pr. kurjavo postrežbo itd., tu niso vzeti v poštev. Koliko se pa je splačalo s to ogromno svoto? Samo 5111 gld. 99 kr. in pa obresti; kajti 8301 gld. 85 kr. imamo še dandanes dolga. Za toliko, kolikor se je znižal dolg, vplačale so brez dvoma druge občine, če ne več, Slatinska je po tem takem s temi 32.335 gld. 85 kr. plačevala le obresti od 13.413 gld. 84 kr. in le-te znašajo na leto k večjemu 800 gld., ali v 16 letih okoli 12.000 gld. Kje je pa ostalih 20.000 gld.? To ti je vzgledno gospodarstvo!

Do leta 1882. so različne osebe imele v rokah krajni šolski svet in pa občinski zastop. V tej dobi sta si bila občinski in pa šolski odbor vedno v laséh zaradi plačil. Leta 1879. se je pritožil občinski odbor vsled odloka obč. seje od dne 18. januarja deželnemu odboru v Gradcu, da kr. šolski svet ne ravna pošteno s proračunskimi zneski odmerjenimi za šolski dolg. Isto tako pošlje vsled obč. seje od dne 8. januarja 1880 obč. odbor nezaupnico odbornikom kr. šolskega sveta. Ali ko je bil leta 1882 nekdanji župan Ogrisev izvoljen načelnikom kraj. šol. sveta in je tako ena in ista oseba v rokah imela občinski in šolski odbor, spoprijaznila sta se oba odbora, kakor nekdanj Pilat in Herodež proti Kristusu. Od zdaj ni bilo več tožbe zaradi slabih plačil. Kar je Ogrisev sklenil, to je odbor potrdil; le tu in tam je oči na debelo odprl, kadar se je Graška hranilnica zagrozila krajnemu šol. svetu s tožbo, če ne bo bolj

redno dolga plačeval. Pa zlata kapljica je vznemirjene duhove pomirila, stopili so se krog mize, objeli in poljubili se in bilo je zopet vse v redu — samo za kmečki žep ne.

Tako gospodarstvo načelnika kr. šolskega sveta drugim občinam ni bilo po volji, zahtevali so račun. Več let so trkali pri političnih oblastvih, preden se jim je odprlo. Na eni poli se jim je dal šolski račun celih osmih let, ki je pa pomanjkljiv in zmeden, da se ne da iz njega spoznati skoraj ničesar. Le eno je razvidno iz njega, da Slatinčanje, kakor s svojim premoženjem, tudi z občinskim in šolskim ne znajo gospodariti.

Za danes dovolj! Samo eno prošnjo še: staknite skupaj, vi Slatinski gospodje, svoje modre glavice, pa nam rešite zdaj-le v postnem času sledečo uganko: kje je okoli 20.000 gld. šolskega denarja? Brez zamere, gospodje, da vas s tem nadlegujem, pa v skrbéh sem si za vašo čast.

Cerkvene zadeve.

Praznovanje 50letnice škofovstva Nj. svetosti papeža Leona XIII. v lavantinski škofiji.

Veselje se razlega po vsem krščanskem svetu, povsod, kjer bivajo katoličani, se vršijo priprave, da bi se dostojno 19. februarij slavil. Komu ta radost velja, kakšen pomen ima ta dan, razložili so nam milostljivi škof v svojem prelepem pastirskem listu, kjer pravijo: »Letos bode prvo postno nedeljo pčdeset let, odkar so bili dne 19. februarja leta 1843 sedanji sveti oče Leo XIII. v staroslavni cerkvi sv. Lavrencija, znani pod imenom In-paneeperna, od kardinala Lambruschinija posvečeni za škofa. Pol stoletja tedaj bode kmalu minolo, odkar so sveti oče prvokrat za škofovsko palico prijeli, pol burnega in viharnega stoletja, ki jim je često in čestokrat polnilo srce s skrbjo in britkostjo. A nepremakljivo so vedno stali na braniku resnice, potegovali so se vselej za pravice svete cerkve ter jo branili s svojo mogočno besedo«. Kaj čuda torej, če vse krščanstvo tako ljubi svetega očeta, če jim o vsaki priliki izraža svojo vdanost in ljubezen! To se kaže tudi letos, ko narodi med seboj tekmujejo, kako lepše proslaviti pčdesetletnico škofovanja Nj. svetosti svetega očeta. Pošiljajo jim dragocena darila, vladarji pa jim poklanjajo svoja voščila, v resnici:

„Po zemlji od tečaja do tečaja
Očetu Levu slava se razlega“.

Tako tudi Slovani ne zaostajajo za drugimi narodi.

„Raduje srčno se izmed narodov
Očeta slavlja rod Ciril-Metodov.“

In mi Slovenci, kako hočemo mi pokazati svojo vdanost do svetega očeta? Poslušajmo, kaj nam naročajo naš milostljivi škof, kako naj obhajamo to redko svečauost: »Od prve postne nedelje se naj skozi dva tedna nabirajo po vseh farnih cerkvah darovi za svetega Očeta.«

Slovenci, kaj ne, nenavaden praznik se bode dne 19. februarja obhajal, nenavadno bode zato tudi naše darilo. Darujmo, kar največ moremo ter pomagajmo s svojimi doneski svetemu očetu vladati cerkev. Ogromno veliko izdajo sveti oče za cerkvene potrebe, za katoliške misijone, za posamezne redove, za škofo in duhovnike. A kje naj vzamejo denar, ako jim krščanski svet na pomoč ne prihiti? Mar bodejo otroci svojega očeta, če ga vidijo v potrebi, zapustili? Zato položimo doneske svoje po prečastitih farnih predstojnikih v roke milostljivemu škofu, ki mislijo nabrati denar osebno svetemu očetu takoj po veliki noči izročiti. Dalje so naš

višji pastir naročili, da naj 18. februvarija naznanjajo po vseh cerkvah od 5. do 6. ure zvonovi, da se bode obhajala prihodnji dan redka slovesnost. A ta se naj tako-le praznuje: Po vseh župnijskih in samostanskih cerkvah poje se slovesno sveta maša z zahvalno pesmijo. Pri popoldanski božji službi se molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim telesom rožni venec in litanije sladkega imena Jezusovega. — Združimo tako svoje molitve z molitvami milostljivega škofa, ki bodejo v stolni cerkvi ta dan slovesno pontifikalno sveto mašo peli, in zahvalimo vsegamogočnega Boga, ki je svetemu očetu podelil moč, da so svojo škofovsko službo tako slavno opravljali skozi pol stoletja. In ob enem prosimo milega Jezusa, naj nam ohrani svojega namestnika na zemlji še mnogo, mnogo let v časti in slavi.

O tej priliki se morejo vdeležiti verni odpustkov, in sicer dobijo popolnoma odpustke rimski romarji in tisti, ki se v duhu rimskim romarjem pridružijo ter pred 19. februvarijem ob devetdnevnici molijo sv. rožni venec, potem tudi vsi, ki se v tem letu vdeležijo duhovnih vaj ali misijonov. Da se odpustki delijo, se zahteva, da se sprejme vredno zakrament sv. pokore in sv. Rešnjega telesa ter moli za svetega očeta. Dalje so podeljeni odpustki tristo dni za vsak dan devetdnevnice in misijona. Vsi ti odpustki se lahko darujejo za uboge duše v vica.

Storimo, kakor nam vелеvajo naš višji pastir, ne zamudimo zajemat iz bogatih virov, katere nam odpirajo sveti oče o petdesetletnici svojega škofovanja ter pokažimo tako, da smo Slovenci zvesti sinovi katoliške cerkve, da smo vdani otroci svetega očeta Leona XIII.

Gospodarske stvari.

Društvo „Kmetovalec“ v Gotovljah.

Dolgo že niso bralci »Slov. Gosp.« dobili nikakoršnega poročila o delovanju društva »Kmetovalec« v Gotovljah in gotovo je že kdo mislil: Gotovljani že dremljejo. A nikakor, ravno narobe, kajti zadnji čas je društvo v svoj kmetijski prospeh prav mnogo storilo. Naj omenim le žitočistični stroj, katerega si je društvo preteklo jesen s pripomočjo slavnega okrajnega zastopa v Celji in domačega občinskega zastopa naročilo, na njem se je ob času setve že nad štiristo mernikov žita izčistilo. — Pomladni nasad divjakov v društvenem vrtu smo okolirali in zemlja za povečanje drevsnice v prihodnji pomladi je že dobro zrahljana in les za plot je priskrbljen.

Društvena knjižnica se od dne do dne množi in jaz bi rad naše ožje rojake na tem mestu opozoril in prosil, naj bi nekoliko po svojih omarah pogledali in svojim branja željnim rojakom kakšno, če tudi malo zaprašeno knjigo poslali.

Tudi društvena pravila, če sem prav slišal, name ravajo v nekaterih točkah premeniti in društveni odbor je že neki za to potrebno sklenil. Društvo »Kmetovalec« toraj ne dremlje in prostora bi mi ne dostajalo Vam vse društveno delovanje podrobneje opisati. Samo Gotovljski dopisnik — dovolite, da sam sebe karam — postal je preveč zaspan. Zato sem pa danes toliko živje svoje pero nastavljal, hoteč Vam nekoliko opisati, če tudi ne preobširno, X. občni zbor društva »Kmetovalec« v Gotovljah.

Ker ima društvo »Kmetovalec« mnogo prijateljev tudi med boljšimi stanovi, ki s pomilovanjem zrejo žuljave roke ubogega kmeta — trpina, kakor je društveni predsednik v pozdravu izrekel, dalo nam je pogum, da

smo, kakor lani, tudi letos zborovanje društva »Kmetovalec« v središče prijaznega Žalskega trga sklicali. Zborovanje je otvoril, kakor sem omenil, društveni predsednik, g. Ant. Pad. Goršek. Zahvalil se je g. J. Hausenbichlerju, vednemu prijatelju in radodarnemu podpiratelju našega društva, za krasne prostore, katere nam je za zborovanje blagevoljno prepustil. Predstavil je znane strokovnjake dež. in okr. živinozdravnika, g. M. Jelovška kot govornika pri današnjem zborovanju. Pozdravil je v imenu društvenega odbora vse častite društvenike in goste in prosil nadaljnje naklonjenosti, ter končal z izrekom: »Delujmo složno, eden za vsakega, vsi pa za enega, kajti v slogi je moč!«

Kmalu za tem nastopi omenjeni g. Jelovšek in nas v jako jedernatem govoru podučuje o konjereji. Govor znal je prav dobro soliti s primerno šalo, da je bilo poslušanje še zanimivejše, žal, da ga ne morem tukaj od besede do besede objaviti. Med in po zborovanju slišali smo krasno petje Celjskih gospodov in mnogo hvale je žel baritonist pri pesmi »Planinska roža«. Iz posebne prijaznosti nastopil je tudi Žalski mešani in moški zbor in je pokazal s svojimi zvonkimi, milodonečimi, vbranimi glasovi, do kako visoke stopinje izurjenosti je s svojo vstrajnostjo v prav kratkem času dospel. Ljudstvo, bili so tudi večaki, bilo je kar očarano. Zahtevalo se je vsakokrat dvakratno, ali trikratno ponavljanje. Društveni odbor mi je naročil se gg. pevcem in gospodičnam pevkam za toliko prijaznost najiskreneje zahvaliti, kar tukaj javno spolnujem in tudi pisatelj teh vrst izreče vsem pristrčno: hvala! — Gospod Ant. Pad. Arzenšek iz Celja nas je jako ljubo z zares mojsterskim igranjem na glasoviru razveseljeval. Predno zaključim, se ve, da ne smem pozabiti našega »pesnika«, ki nas vselej vé s kakim novim kratkočasnim delcem razveseliti. Smeh in ploskanje mu nikdar ne izostane in njegove šaljive, a dobro premišljene besede nam še pozneje vesele spomine budijo. Vršile so se še raznovrstne napitnice in prav zadovoljen se je pri mesečnem svitu vračal domov Vaš dopisnik.

Gotovljski.

Sejmovi. Dne 18. februvarija v Vozenici. Dne 20. februvarija v Braslovčah, na Gorenji Polskavi in v Pišecah. Dne 21. februvarija v Ljutomeru. Dne 22. februvarija v Teharjah. Dne 24. februvarija v Arveži, v Ločah, v Rogatci in v Slov. Bistrici. Dne 25. februvarija v Šoštanji.

Dopisi.

Iz Vitanja. (Slavnost.) Papež Leon XIII. obhajajo, kakor znano, dne 19. t. m. petdesetletnico svojega škofovstva. Vsi pravi katoličani se srčno veselijo, da je dobri Bog dal sv. očetu včakati pri zdravju tako lep spominski dan. V ta namen se slavnosti vršijo tu in tam. Pa tudi Vitanje se je uvrstilo v nedeljo dne 12. t. m. med goreče častilce svojega najvišjega duhovnega očeta. Njemu na čast priredilo je »Bralno društvo« veselico, pri kateri je č. g. J. Žičkar prvo nagovoril mnogobrojne udeležence, ter jih je navduševal, trdno se okleniti jednega velikana, na katerega gleda vesoljni svet, in ki z lučjo svoje modrosti vodi narode po zanesljivi poti k pravi sreči, ki uči resnico, zatira laž in krivico. Živili še mnoga leta! — Na to predstavljala se je igra »Kaznovana radovednost«, katero je povzdigovalo in oživljalo vpleteno petje. Po igri so se deklamovali razni in zanimivi izvodi iz »Vrteca« in »Dom in Sveta«. Potem povdarja č. g. Šebat, oziraje se na prošnje sv. očeta, potrebo branja dobrih knjig in časopisov,

iz katerih vsakdo lahko zajema mnogo koristi ter kaže lepo priliko, katera je za to v bralnem društvu. S pesnico »Zadovoljnost« končala se je slavnost. — Veliko veselje so sv. očetu premnoga voščila, ki jim prihajajo v neštevilni množici iz vseh delov sveta; veseli se njih očetovsko srce preobilnih darov, katere jim od vseh stranij pošiljajo hvaležni katoliki; veseli so sv. oče, ko slišijo, kako zelo se povsod ž njimi vred radujejo vsi pravoverni kristjani po velikih bogatih mestih, kakor po priprostitih, hribovskih vaséh. Ali to bo njih največje veselje, da vse ovčice poslušajo glas svojega višjega pastirja.

Iz Šmariškega okraja. (Volitve za okr. zastop.) Priprave za volitve v okrajni zastop se že delajo. Občine imajo voliti svoje volilne može. Slovenski katoliški može naj se za te volitve občin brigajo, naj skrbijo, da se izvolijo pošteni, trezni in značajni volilni može! Pijancem, kričačem, koristolovcem treba je z dobrimi volitvami zapreti vstop v zastop celega okraja! Okrajni zastop ima skrbeti za blagor celega okraja; proč tedaj z ljudmi, kateri mislijo le na svoj žep, na svoj dobiček! Pisarna okrajnega zastopa se mora prenoviti in urediti, komisijoniranje se mora skrciti! okraj ima dovolj izdatkov in troškov, dohodkov pa vedno manje; treba je tedaj umno in varčno gospodariti. Tu se naj ne zanaša drug na drugega, tu je treba delati z združenimi močmi in o pravem času!

Iz Prihove. (Nemška učiteljica.) Pri nas so samo graščinski ljudje v Vinarjah Nemci. Ti pa ne pošiljajo nobenega otroka v šolo; vsi drugi otroci so slovenski in se razume, da bi šola in učitelji morali popolnoma slovenski biti, kakor so pri Nemcih nemški, pri Ogrih ogerski. Stariši tudi imajo pravico za svoje otroke to terjati, ker so si sami šolo postavili in še plačujejo na leto po 260 gld. za različne šolske potrebe. Ali kaj je ukrenila višja šolska gospôda! Zdaj, ko nas zapušča vrli gospod učitelj Jožef Benko, je napovedano, da pride učiteljica, ki ni skušnje naredila za slovenske šole. Proti njej sami ne reče nikdo ničesa, ker se ne vé, kakega zadržanja je, pa braniti se je nje, ker prvič stoji v njenem spričevalu črno na belem, da je skušana samo za nemške šole; pri nas je slovenska šola, torej ne velja za našo šolo, drugače bi znal čevljar suknjo narediti. Drugič, kako naj ona z otroki prav po domače in po otroško razumljivo govori, ko se ni učila? Če je za otroke vse dobro, zakaj niso p. nemški Konjičani zadovoljni s slovensko šolo, ampak bojo dobili nemško, kakor se njim prilega, in torej gotovo tudi nemško učiteljstvo; Slovenci tudi ne terjamo več, kakor kar je prav za nas. Tretjič, čemu je krajni šolski svet v fari? Vsi može krajnega šolskega sveta, ki najbolje poznajo, kaj koristi farmanom, so se na starega leta 1892 izrekli, da nemške učiteljice ne smejo, ne zamo-rejo in nočejo sprejeti; in vendar bi se delalo čisto proti njihovi volji in proti volji farmanov? Kar skleno ti može, naj bi obveljalo le takrat, kadar določijo, koliko se bo plačalo? Može ugovarjajmo zoper krivico, ki bi se godila otrokom, vam, šolskemu svetu, in vsem farmanom!

Iz Veržeja. (Nemškutarija.) Tudi v tem čisto slovenskem trgu se je začelo nemškutarstvo, posebno pri požarneji brambi; saj so bili pri zadnjem zborovanju vsi požarniki povabljeni, ter jim je prejšnji poveljnik požarne brambe predlagal, da se bode zanašal pri vajah nemški komandiral. Potem pa se jim bode moralo kazati, kakor mutcem, ker ne bode nikdo razumel. Že v prejšnjem letu pri požaru pri Matjaši Avarji jim je njihov poveljnik Brencel nemško komandiral; ali bi ne bilo pametneše, ko bi bilo povelje slovensko? Pretečeno

leto si je požarna bramba naročila novo gasilnico, toda ni se jim posebno obnesla, vsaj pri prvi vaji je naredila ljudém veliko smeha. Slovenci, ne dajmo se nikomur pod peto, trdno stojmo, kakor nas je Bog postavil: Svoji k svojim!

Od Sv. Andraža v Slov. gor. (Slavnost.) Bilo je dne 3. februarija 1758. leta, ko se je porodil Valentin Vodnik, pesnik in pisatelj slovenski. Bilo je torej v zimskem času. Ni nam znano, če je bilo takrat tako mrzlo, kakor letos, pa to vemo, da je bila takrat še na drugi strani huda zima. Pod debelo ledeno skorjo narodne nezavednosti so počivali takrat še otrpli udje slovenskega duha in mišljenja. V taki zimi se je rodil torej Slovincem Valentin Vodnik, ki je bil Sloveniji blagodejno solnce, pod čegar mogočnimi žarki se je začela taliti trda ledena skorja narodne nezavednosti. — Da nam je dolžnost, naj se tega velikega moža hvaležno spominjamo, dobro vedó svetandraževski farani. V lepem številu so se zbrali v nedeljo dne 5. t. m. v gostilni g. Rola v krasno ozalsani sobi, da poslavijo mojstra slovenskih pesnikov Valentina Vodnika. Takoj po večernicah začela se je slavnost. Čast g. župnik Josip Kukovec so, kot predsednik našega bralnega društva, najpoprej pristrčno pozdravili častite goste od Sv. Jurija ob Ščavnici, od Sv. Antona, od Kapele in od Sv. Marka, potem pa zbrano ljudstvo, ude in neude. Razveseljevali smo se dolgo skupaj in milo doneče pesmice in prijetetjski pogovori so nam sladili prijetne urice. Slavili smo torej Valentina Vodnika, ki je bil še mnogim izmed nas popolnoma neznan, hvaležni pa smo č. g. domačemu župniku, da so nas v slavnostnem govoru nekoliko seznanili s tem slavnim možem, ko so na koncu govora s kupico v roki ponavljali Vodnikove besede:

Grem visoko pit Savico,
Lepih pesnij hladni vir:
Mojstru pevcev na zdravico
Naj mi teče ta požir!

Od Frankolovega. (Razno.) Pred kakimi desetimi leti še pač nismo mislili, da bo vinorejstvo v tako kratkem času propadlo. Še prej, kakor trsna uš, ga je z malimi izjemami uničila strupena rosa. Sicer bi se bila ta nezgoda z rednim škropljenjem, ako ne popolnoma, vsaj deloma zabranila, a žal, da so bili mnogi ljudje neverni Tomaži. Vendar vse še ni zamujeno, ako se bodo le hoteli vsaj v prihodnje ravnati po dobrih nasvetih. Smemo pa misliti, da je Bog to kazen božjo iz sledečih vzrokov dopustil. V onih vinorodnih letih, ko je posode manjkalo za vino, so bili tako rekoč na dnevnem redu pretepi in uboji. Pijančevanje, vlačugarstvo, ošabnost in sploh nehvaležnost za božje dobrrote so bili nasledki dobrih letin. Sedaj so se vse te hudobije močno zmanjšale, zlasti po gorskih župnijah, ker so ljudje primorani bolj trezno živeti. Pred nekaterimi leti je veliko posestnikov svoja zemljišča v krčmi zapravilo, sedaj je temu konec. Sploh smo v нравnem in gmotnem oziru na boljšem stališču. Se ve, da je med ljudstvom še marsikatera nerodnost, pa upam, da sčasoma se bodo odpravile. Omenim tukaj samo jedno grdo razvado, katero bi naj kmečki fanti opustili. Kadar se namreč kje ženitnina obhaja, pridejo zvečer od vseh krajev skupaj, ter čakajo pred okni, da se jim da jesti in piti; v zahvalo pa potem, ako niso čisto zadovoljni, še gospodarju marsikaj narobe obrnejo. Ta razvada je velika sramota za kmečke fante, in mislim, da kateri si hočejo ohraniti dobro ime in svojo moško čast, se ne bodo v prihodnje vdeleževali takih surovostij. Sicer bi bilo pa želeli, da bi se s strogim postopanjem ta nečastna razvada odpravila.

—č.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijko. Klub konservativcev je obhajal 70-letnico grofa Hohenwartha z večerno slovesnostjo in so bili pri njej tudi ministri grof Taaffe, Schönborn in Falkenhayn. Na strani nemške levice je vsled tega velika jeza, no grof Taaffe še njo že preboli in tudi vit. Plener, ako doživi 70 let, povabi ga lahko na slovesnost svojo in grof Taaffe pride tudi na-njo, ako ga bode volja! — V državnem zboru je od včeraj proračun za pravosodno ministerstvo v razpravi, govornikov je že 90 oglašenih, velika sreča pa je za-nje in za nas, da ne pridejo vsi na vrsto! — Kakor je sedaj podoba, dobimo postavo o razprodavanji živinske soli in tako se reši že vendar to pereče vprašanje o soli.

Štajarsko. Kakor je znano, obstoji v nemških deželah naših tudi katoliški šulverein in namen mu je skrbeti za ljudske šole, v katerih se poučuje vse na verski podlagi. Po štajarski deželi pa se ta šulverein ne razširja veliko; zakaj ne? Nemška duhovščina misli, da mora država skrbeti za take šole, ne pa kako društvo, saj to ne more nikoli imeti toliko denarja, kolikor ga je treba za verske šole t. j. vse. Katol. šulverein torej nikakor ni enak naše družbi sv. Cirila in Metoda. Kdor torej primerja uni šulverein z našo družbo, naj ne prezre tega ter se naj ne zaletuje v — knezoškofa v Ljubljani, kajti on »maha le po vetru«.

Koroško. Deželni odbor v Celovci je razglasil, da je pisati vsem občinam po celi deželi le nemški, torej tudi slovenskim. Za Boga, odkod ima dež. odbor pravico za tak ukaz? — Šola Podkrnoška postane iz dvojezične enojezična t. j. nemška. Tako hočejo neki stariši sami, to pa jim verjame, kdor more!

Kranjsko. Slavnost sv. očeta mislijo na kmetih povzdigniti s kresovi ter jih bode v soboto večer brž veliko gorelo. — V zadruzi čevljarjev v Ljubljani so si jako križem ter si niso mogli izbrati načelnika, zato jim ga je imenovala vlada. Tudi prav, če čejjo imeti tako.

Primorsko. V Ločniku pri Gorici so zmagali v dveh razredih laški, v prvem pa katol. stranka. S to volitvo pa niso ne ti ne uni zadovoljni; če se volitve ovržejo, mislite obé stranki, da jima je zmaga mogoča. Volilci so precej zmešani in imeti jih je na obé strani. — V Trstu so se laški časnikarji sprli med seboj ter se pretepavajo ne več z besedami v svojih listih, ampak na ulici s palico. To je laška kri!

Hrvaško. V Reki so zmagali pri občinskih volitvah vladni možje, sami fini gospodje. Za denar je vse mogoče. — Sabor, dež. zbor v Zagrebu životari še naprej in kuje na dveh novih postavah; da-si ji dožene lahko v dveh, treh sejah, treba bode štirinajst dni za-nji. Gospóda ima časa.

Ogersko. Civilni zakon še cvili t. j. vlada ga ščiplje ter ne pusti načrta take postave na svitlo, ker se boji — ljudstva. Če je kaj nepotrebno in škodljivo, je taka postava, na katero silijo freimaurerji, menda iz gole prevzetije, ker jim je vlada doslej tako pokorno služila. Še celo svitlega cesarja kličejo na pomoč, vendar tu jim bode izpodletelo.

Vunanje države.

Rim. V četrtek in petek t. j. jutri imajo sv. oče Leon XIII. sv. mašo v cerkvi sv. Petra v pričo romarjev in se pravi, da je te dni najmanj 20.000 romarjev v Rimu. — Kaj sodi kat. cerkev o civilnem zakonu, to je vsebina okrožnice, katero pripravljajo sv. oče do laških škofov.

Italija. Zmérom več se kopiči sleparije, kar se

jo je pri »banka Romana« godilo: tudi dva ministra sta imela pri njej dela. Koliko bode škode za državo, ne da se še preceniti, vendar pa je gotovo, da za več milijonov.

Francija. V tej republiki je sedaj vse v velikem neredu, nihče skorej več ne zna, kako se naj še reši republika, kajti pogreša še mož zaupanja. Prav, ali kje ga dobiti? Vsi so sumnjivi, da se jih drži krivični denar in tudi predsednik Sadi-Carnot je na slabem, ker je v zvezi z možmi, katerim se očita, da ne gledajo, kak je denar, ki jim ga kdo potisne v roko. Tako se godi v brezverni republiki: brez Boga ni blagoslova, ni sreče, ni reda!

Anglija. Zavesa je padla, Gladstone je prinesel v državni zbor načrt postave, s katero se daje Ircem vsaj nekaj pravic in sedaj bode na državnem zboru, da sklene to postavo. Doslej še ni preveč upanje na to.

Nemčija. V državnem zboru je naučni minister rekel, da se poljski otroci morajo učiti nemški jezik iz ozira na državne koristi, ali take sile za to že le ni, posebno v ljudskih šolah, kjer se otrok ne more naučiti tujega jezika, zaostane pa gotovo pri drugih, potrebnih naukih. — Tudi judom na Nemškem niso preveč prijazni, ali ker jih ondi ne živi veliko, strpijo še jih lažje, kakor po naših deželah.

Rusija. Vladi je prišlo sedaj v spomin, da še ima iskati pri Bolgarih nekaj nad 2 milj. rubljev, sem od zadnje vojske. Sedaj jih hoče torej imeti, ali pa jih dobi? Težko; kajti sedanji knez ni, po misli ruski vlade, pravi vladar, ali drugega tudi ni, ne znamo torej, kdo ji naj plača ona vsoto.

Bolgarija. Knez Ferdinand se je zaročil s princesinjo Marijo Lojzo Bourbonško, hčerjo vojvode Parmanskega. Ta zaroka je jako pomenljiva, kajti kar tako »v en dan« se taka ne stori, knez mora torej znati, da ostane — knez bolgarski, če tudi Rusom to ni povolji.

Srbija. Liberalci še niso prav varni v svoji moči, vendar pa so si že med seboj v laséh. Kakor drugod, tako se jim suče tudi tukaj vse okoli denarja, kdo ga naj več dobi iz državne kase. To je stara pesen!

Turčija. Sultan molči še vedno ter ne reče, je-li zadovoljen z novo ustavo v Bolgariji, ali ne. Zadnje bi radi imeli Rusi, toda sultan je premeten ter rajši molči: tako se ne zameri Rusom in v Bolgariji so s tem zadovoljni, ker jih nihče ne moti v tem, kar izpoznajo za dobro svoji domovini.

Afrika. V Marokanskih deželah vre hudó in misli se, da vzbuhne zdaj, zdaj ustaja. Novega bi v tem ne bilo, saj so ustaje ondi blizo, da vsako leto.

Amerika. Predsednik republike »združenih držav« je Cleveland in razdeljuje sedaj najimenitniše državne službe med svoje ljudi. Tako je tam navada. Vsled tega pa je tudi volitev predsednika tam jako pomenljiva, kajti veliko ljudij dobi vsled nje bogate službe, drugi pa seveda tiste izgubijo. Stalne službe, vsaj take, ki nese, ondi ni.

Za poduk in kratek čas.

Miserere.

Iz češčine preložil J. Sattler.
(Konec.)

Ko so dospeli menihi do slopovja cerkvenega, postavijo se v dve vrsti, in stopivši v cerkev pokleknejo na grobnico (žrf), kjer so z glasom povzdignjenim in slovesnim pevali psalm...

Ob enem je donela tudi godba spremljajoča pesen. A godba bila je podobna bobnečemu gromu, ki se izgublja po nevihti v daljavo; bila je jednaka šumenju vetra, ki je tulil v votlinah skalnih; bila je slična jednozvočnemu hrumenju slapa, padajočega od skale do skale ... kapljam kapljajočin skozi razpokline ... skovikanje skrite sove, ... šumotu uplašene golazni ...

Vse to je bila ona godba in še nekaj, kar se ni dalo razložiti, niti pojmiti; donelo je, kakor odmev orgel, spremljajočih verze veličastne pesmi pokorečega se kralja psalmista, z glasovi in akordi tako velikanskimi, kakor so bile grozne njene besede ...

Potem so se vršili obredi.

Dozdevalo se je skladatelju, ki je poslušal vse to strmé in z grozo, da ni na tem svetu, nego da živi v onem sanjarskem kraljestvu, kjér se kaže vsaka reč v neznani in doslej nevidni podobi ...

Strahovit trepet ga vzbudi iz zavzetja, ki je stiskalo vso njegovo dušo ...

Živci njegovi so se tresli zbok strašne razdraženosti, zohje mu klepetali od trepeta, katerega ni mogel premagati; mraz mu je šinil do kostij.

Menihi so peli v tem hipu nastopne grozne besede:

»In iniquitatibus conceptus sum, et in peccatis concepit me mater mea«. (V krivici sem storjen in v grehu me je spočela mati moja).

Ko je zadonel ta verz in odmeval od stene do stene, nastalo je strahovito plakanje, podobno bolestnemu vzkliku, ki izrazuje vso britkost človeškega srca zaradi storjenih grehov ...

Pesem se je nadaljevala zdaj tuge polno in otožno; zdaj bila je podobna žarku solnčnemu, ki prodira temni oblak po nevihti; ... groznemu blisku sledil je drug ... radost in veselje, dokler se ni utopila nagloma vsa cerkev v nebeškem svitu ...

Kosti menihov so se napolnile z mesom; žaren sij je vzplamtel krog njihovega čela; ... kupola cerkvena se je prelomila in namestu nje se je videlo nebo, svetlo in žareče, kakor vesoljno morje, odprto očem pravičnikov ...

Serafini, ... nadangelji ... angelji in svetniki nebeški so spremljali s himno slovesni ta verz, ki se je dvigal do prestola Božjega, kakor velikansk oblak jasnega kadilnega dima ...

»Auditui meo dabis gaudium et laetitiam, et exultabunt ossa humiliata«. (Stori, da čujem veselje in radost, radujejo se kosti, katere si potrl.)

V tem hipu je ta plameneči svit oslepil oči popotnike; senci so ga žgale in se krčile, v ušesih mu je šumelo; zgrudil se je brez zavesti na zemljo, ... in ni slišal ničesar več.

III.

Drugi dan so našli blagi menihi tilerske opatije, katerim je bil že sporočil brat o čudnem obisku večerajšnjem, neznanega popotnika vsega bledega in skoro brez zavesti. »Ali ste slišali že Miserere?« vpraša ga brat nekako porogljivo in se ozre skrivnostno na svojega predstojnika.

»Da!« odvrne skladatelj.

»In kako vam je ugajal?«

»Zapisati ga hočem. Dovolite mi samo kak prostorček v svojem domu in kruha za nekoliko mesecev, in jaz vam zapustim nesmrtno delo, tak Miserere, ki opere grehe moje v očeh Gospodovih, ki bode v večni moj spomin, in ki poslavi na veke tudi to opatijo ...

Menihi so prigovarjali iz radovednosti opata, naj usliši to prošnjo; naposled privoli iz sočutja; kajti imel ga je za blaznega. Skladatelj se naseli v samostanu in začne svoje delo.

Po dnevi in po noči je delal z neumorno gorečnostjo.

Hipno obstoji sredi svojega dela, ker se mu je dozdevalo, da sliši v svoji glavi neko vrtenje in zvenenje, ... zenica se je razširila njegovim očem, skočil je s svojega sedeža: »Tako je! Da, da! ... Ni dvojbe več, ... tako je to, ... da ...«

In iz nova je pisal svoje note z groznično naglostjo, da so se mu čudili vsi, kadar so ga mogli opazovati skrivaj.

Že je napisal psalma prvi verz, ... že tudi sledeče do polovice; ko je pa prišel do tega, kar je zadnjič slišal v gorah, ni mogel dalje.

Napisal je jeden, dva, ... sto, dvesto načrtov; ali vse zaman!

Godba njegova se ni skladala z godbo, katero je imel že napisano; spanec je ubežal; ... ni jedel; ... vročica je razvnela njega glavo; ... bil je že zmeden in blazen. Umrl je naposled, ne da bi mogel končati Miserere, katerega so shranili menihi po njegovi smrti v arhiv in skrbno čuvali, kakor kaj posebno čudovitega.

Ko je starček končal povest, nisem mogel odvrniti svojih očí od tega zaprašnega, starega rokopisa. Zamišljen sem zrl na besede: »Lavabis me, et super nivem dealbabor!« (Operi me, da bodem bel nad sneg.)

Smešnica. »Priatelj,« reče Drvar Senarju, »priatelj, posodi mi za tri, do štiri tedne 200 gld. Strijc Mesar mi jih dajo, toda čejo zato 5 gld. obrestij.« »Na,« odvrne Senar hitro Drvarju, »na 5 gld. pa pojdi k strijcu, da ti posodijo zelenih 200 gld.«

Razne stvari.

(Brzovjav.) Celje: Pri današnji volitvi veleposestnikov v okr. zastop je prišlo 86 volilcev, naših glasov je bilo 51, nasprotnih pa 35, torej sijajna zmaga. Živeli vrli volilci!
Dr. Gregorčec.

(Vojaška obleka.) Domobranski minister predlaga zopet spremembe pri vojaških oblekah, najbolja bode pa ta prememba gledé na rdeče hlače pri konjiki; teh poslej ne bode več. Škoda, da so take premembe tako drage.

(Občinske zadeve.) V Ribnici na Pohorji je izvoljen g. Anton Mravljak za župana, občinski svetovalci pa so J. Zapečnik, Gregor Miklavc in Jože Miklavc — vsi vrli narodnjaki.

(Priznanje.) Okrajni šolski svet Ormoški je krajnemu šolskemu svetu pri Sv. Miklavži in zastopnikom všolanih občin izrekel pohvalno priznanje, radi dozidanja štirirazrednega novega šolskega poslopja, katero vsem, šolo zadevajočim zahtevam popolno ustreza.

(Slavnost.) Pri č. šolskih sestrah v Mariboru je bila te dni v njih novi veliki dvorani Leonova svečanost. Obiskovalcev jej ni manjkalo, pa je bilo tudi vredno obiskati jo, kajti v besedi in v petji so storila dekleta več, kakor si od taci predstavi človek obéta.

(Prošnja.) Nemški cesar je dobil te dni čudno prošnjo. Neka udova ga srčno prosi, naj ji pove, česa se naj ona poprime, da more sebe in svojo hčerko preživiti. Ob enem pa še udova pristavlja, naj še popraša cesar svojo ženo, če nima kake obnošene obleke za nje hčerko. Ona jo lepo prosi za njo.

(Nestrpnost.) V Mariboru je prazno mesto pomoznega učitelja za ljudske šole v mestu. Plača znese v celem 480 gld. To ni Bog zna, koliko, vendar pa še nje ne dobi učitelj, ako ni — nemškega pokolenja. Tako hoče pragermana Králíka papirno glasilo.

(Volitve) v okrajni zastop v Celji se vršijo iz skupine kmečkih volilcev v ponedeljek, dne 20. februarja. Volilci naj se zberó ob 8. uri dopoldne pri »Zvezdi«, v oštariji g. Lemeža.

(Zahvala.) Gosp. dr. Jurij Hrašovec v Celju je poslal kmečkemu bralnemu društvu v Jarenini raznih knjig in več letnikov časopisov, za katere mu izreka najprisrčnejše zahvalo in stokrat Bog plati odbor.

(Okrajni zastop.) V Marenbergu so si te dni izvolili g. Fr. Dittingerja iz Javnika za načelnika in J. Kresnika iz Vozenic za namestnika v okr. odboru. Kakor je znano, g. Al. Langer ni dobil potrjenja za načelnika, ker si je posmodil brke na Schönererjevem ognjišču.

(Krone) dobimo sicer že okoli velike noči, vendar pa še ostane stari denar do 1. julija 1894. Od one dobe naprej pa bode človeku treba računati samo v kronah.

(Slovar.) Slov. nemški slovar je izšel v »Katol. tiskarni« v Ljubljani že v 2. sešitku od besede: césanica do doskočišče. Sešitek stane 50 kr.

(Obsodba.) 23 let stara dekla Ivana Breznik, na Ptuji, je porodila začetkom septembra 1892, ali brž se je tudi iznebila otroka ter ga je vrgla z mosta v Dravo. Pri c. kr. okr. sodnji v Celji so prepoznali, da je povila dete že mrtvo ter ga torej ni sama umorila, vendar pa je dobila tri leta težke ječe, ker ni iskala pomoči babice.

(Sejem.) V soboto je bil v Mariboru za špeharje »dober dan«, kajti špeha in mesa so pripeljali na trg od 281 svinj, ali že ob 11. uri dopoldne so vse razprodali. Na železnici se je odpeljalo 7470 kilogramov špeha ter 220 velicah vreč žita.

(»Dijak.«) V Mariboru se je celih 14 dni potepal ubogi »dijak«, proseč milodarov, da bi mu bilo mogoče iti na vseučilišče. Dne 11. februarja pa so »dijaka« redarji prijeli in našli so, da je le krojač Janez Pavlič — tisti, ki je pred dvema letoma jo potegnil iz kaznilnice v Magdalenskem predmestju. V njegovem stanovanju so našli veliko obleke in se je ubogi dijak večkrat na dan preoblekel, da bi ga ljudje ne izpoznali.

(Sadike.) Iz državnih drevesnic razdeli se tudi letos do 400.000 drevesec med ubožniše posestnike brezplačno, za druge pa po nizki ceni. Drevesca pa so smrekova, jasenova, borova, jarova, mecesnova, lipova in orehova. Prošnje vsprejema do 15. marca c. kr. deželni gozdarski nadzornik v Gradcu.

(Nagle smrti) je preminola v Celji Katra Hlebič, 45 let stara delalka, na ulici dne 13. februarja. Pri preiskavi so izpoznali, da je umrla vsled želodčnega krča.

(Nemštvo.) V Berolinu, glavnem mestu nemškega cesarstva, je 50letni čevljar gládú umrl. Našli so ga v sredo večer pri Gorliškem kolodvoru, ali bil je tako oslabelel, da je umrl, predno so ga spravili v bolnišnico. — V istem mestu je 15 let stari fanté Pavel Schmidt zaklal udovo Lešonsky in nje dve leti staro dete. Fanté je bil že v zaporu zavoljo tatvine.

(Nesreča.) Dne 30. januarja je delal pri Sv. Lovrenci ob kor. železnici, v tovarni za srpe delavec Karol Murko, doma od Sv. Vrbana pri Ptuji, pa se je razdrobil veliki brus in je njemu glavo razdrobil, da je bil pri priči mrtev. Tako se je večkrat že zgodilo.

(Požigalka.) Mica Ulbl, kočarica v Reki na Pohorji, je požgala lani svojo kočó, da bi dobila zavarovalnino. Njo je sicer prejela, sedaj pa še tudi od sodnije 10 let težke ječe.

(Požarna bramba.) Česki Nemec ali nemški Čeh L. Králik, tiskar v Mariboru, je tako dolgo ril zoper našo požarno brambo, da je ta prenehala in se je sedaj nova ustarovila — čisto nemška. Králik bode ji brž za »otmana«.

(Zima.) V torek jutro so našli na dvorišču neke oštarije v Slov. Gradci dninarja J. Lišnarja mrtvega in sicer v koritu. Nesrečnež je rad žganje pil in je najbrž legel v korito, da bi se prespal, kajti pokril se je bil s slamo, da bi ga ne zeblo.

(Srne.) Na Pohorji se je zaredilo lepo število srn, ali letos jih je zima prignala z gor v dolino, tu pa so našle zgodnjo smrt. Posebno na vzhodni strani Pohorja se ni prizaneslo revni živali, če je prišla lovcu pred oči.

(Slovensko gledališče.) Gosp. Anton Trstenjak, tajnik dramatičnega društva v Ljubljani, je spisal zgodovino slov. gledališča v Ljubljani. Delce je branja vredno.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Jožef Kralj, župnik pri Mariji Devici v Puščavi, je dobil župnijo v Zavrčah. Č. g. Fr. Brglez, kaplan v Hočah, pride v Slov. Bistrico, č. g. Jakob Tajek pa gre iz Slov. Bistrice v Vozenico; č. g. Jožef Mlasko, kaplan v Vozenici, gre k Sv. Janžu na Dravskem polju in č. g. Andrej Keček, provizor v Leskovci, pride za kaplana v Hoče.

Listič uredništva. G. F. N. pri Sv. D.: Od Vas nimamo pisma. — Č. g. J. F. v K.: Pustimo raji gosposki, naj napravi ona red v vaši šoli! — A. L. v Sl.: Radi vselej, ali v zadnjem je premalo stvari!

Loterijne številke.

Gradec 11. februarja 1893: 44, 2, 35, 85, 15
Dunaj » » » » 60, 52, 90, 54, 80

Zahvala.

Za obilno vdeležitev pri pogrebu rajnega ljubljenga nam očeta, oziroma soproga,

Franea Šnudrl,

kateri so po kratki, mučni bolezni dne 5. januarja t. l. prevideni s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspali, izrekam v imenu žalujoče obitelji, na tem mestu, gg. duhovnikom, učiteljskemu osebju, darilkam krasnega venca, vrlemu domačemu pevskemu društvu in vsem, ki so prihiti njim zadnjo čast izkazat, najiskrenejšo zahvalo.

Št. Janž na Dr. polju, dne 31. jan. 1893.
Josip Šnudrl, sin.

Razglas.

Podpisano ravnateljstvo »Posojilnice« v Mariboru, registrovane zadrage z omejenim poroštvom — naznanja, da bode redni občni zbor posojilničnega društva dne 26. februarja 1893 ob dveh popoldan v posojilnični pisarni s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo nadzorništva o letnem računu.
2. Sklepanje o porabi čistega dobička.
3. Volitev dveh členov ravnateljstva.
4. Razni predlogi.

Ob jednem se naznanja, da leži računski sklep za deseto upravno leto 1892 tukaj na splošni pregled vsem p. n. društvenikom.

»Posojilnica« v Mariboru
dne 10. februarja 1893.

Ravnateljstvo.

Lepo in prijetno delo,

ki daje lep postranski zaslužek, ponuja se osobam, katerim njihova postranska opravila puščajo nekoliko prostega časa. Kdor bi se želel lotiti tega dela, piše naj upravnistvu tega lista, ter naj nad naslovom zunaj na zavitku zapiše št. 232.

2—3

V najem!

Zavoljo bolehnosti posestnika daje se Lovro Stepišnikovo posestvo v Slov. Bistrici v najem ali na prodajo. Hiša ima devet izb, dvoje gospodarskih poslopij, lep vrt s sadonosnikom pri tovarni v mestu. Pripravno je to posestvo za prodajalnico, oštarijo, pekarijo itd. Zemlje je okoli štiri oral: njiv, travnikov itd. ter leži na prijaznem kraju ob lepi cesti.

Več se izve pri posestniku Lovretu Stepišniku v Slov. Bistrici.

Adolf Hauptmann

tovarna

oljnatih barv, firnežev,
lakov in kleja 2-10
Ljubljana.

Gasilnice

vsakovrstne velikosti in stroja, s pristopnimi ventili, najizvrstnejše delane, in velike moči za brizganje, prilične srenjam, mestom, trgov in njihovim gasilnim društvom.

Brizgalnice

na kolesih, nosljah, v putah za vrte, Vodonosnike

razne sostave, najboljše cevi iz konopnine, gumija, za sesavanje vode ali za napeljevanje vode, dalje vretenice in tehtnice za ove cevi, kakor tudi drugo

orodje gasilcem potrebno

priporočuje po najnižji ceni proti 5letnemu poročstvu

Albert Samassa,

c. k. dvorni zvonar in fabrikant
strojev in gasilnega orodja
v Ljubljani.

Srenjam in gasilnim društvom dovoli se plačevanje v rokih. Podrobne cenilnike dopošilja brezplačno in franko 1

Vabilo.

Posojilnica v Makolah bode imela svoj redni občni zbor četrtek, dne 16. marca 1893 ob dveh popoldne v navadni posojilnični pisarni. Na vrsto pride:

1. Poročilo načelnika;
2. Poročilo nadzorništva;
- a) O pregledovanju in potrjilu računov za leto 1891;
- b) O porabi čistega dobička;
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Nasveti.

Makole 1. februarja 1893.

1-3

Načelstvo.

Služba organista in cerkovnika

razpisuje se do dne 15. februarja t. l. pr. župniji Sv. Vida niže Ptuja, pošta Sv. Vidi

P. Benko Hrtiš,

5-5 župnik pri Sv. Vidu niže Ptuja.

Zahvala.

Vesela družba pri Urmecovi gostiji v Skomru darovala je društvu sv. Cirila in Metoda 2 gld. Zahvalimo se za ta dar javno posebno zaradi tega, ker vidimo, da se tudi naš kmet na visini Pohorja briga za slovenske otroke na mejah in se čuti Slovenca. Posnemanja vredno je, da bi se vsi Slovenci pri svojih veselicah spomnili našega društva.

Podružnica sv. Cirila in Metoda v Konjicah, dne 9. januarja 1893.

Jakob Janič,

lastnik velikega sela 2-3

Freienberg blizu Celja

proda blizu 500 mladih jabolčnih dreves najboljših sort po 30—35 kr. komad.

Oglasila naj se pošljejo pravočasno.

Zahvala.

Prisrčno hvalo slavni

cesarki
kraljevi
privilegirani
avstrijski

zavarovalnici

„Dunav“
na Dunaji

za izplačilo polnega zavarovalnega zneska za moj pogorel škedenj, akoravno sem še, ko se je pripetila nesreča požara, zaostal s plačilom zavarovalnine.

Dobernica v sodnem okraji Celovec, dne 6. febr. 1893.

Fridrich Aicholzer, l. r.

Lekarna „Zum goldenen
Reichsapfel“

J. PSERHOFER'S

I. Singerstrasse 15,
Wien.

Kričistilne kroglice, nekdanje imenovane univerzalne kroglice, znano čistilno domače zdravilo.

Jedna škatljica s 15 kroglicami stane 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljki po povzetju 1 gld. 10 kr. Ako se denar naprej pošlje, ni treba plačati poštne in stane: 1 zavitek kroglice 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kakor jeden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“

in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v rdečih pismenih. kate-rega je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja 1 posoda 40 kr., prosto poštne 65 kr.

Trpotčev sok, zoper nahod, hripavost, kašelj itd. ena steklenica 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 gld. 20 kr.

Prah proti potenju nog. 1 gld. 20 kr., poštne prosto 75 kr.

Balzam za goltanec, 1 steklenica 40 kr., poštne prosto 65 kr.

Živiljska esenca (Pražke kapljice) zoper pokvajeenje želodea. slabo pr bavanje itd. Stekle-ničica 22 kr.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge framaceutične specialitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje naročajo. — Razpošiljana po pošti se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju.

Pri dopošiljki denarja (po poštni nakaznici), stane poština dosti manj, kakor po povzetju.

Angleški balzam, steklenica 50 kr.

Fijakerski prašek, zoper kašelj itd. 1 škatljica 35 kr., poštne prosto 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospešuje rast las, škatljica 2 gld.

Univerzalni plašter prof. Stendela domače, zdravilo za rane, otekline itd. posodica 50 kr., poštne prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bullricha, domače sredstvo proti slabi prebavi, 1 zavitek 1 gld.